

Sagsnr.
2019 - 9267

Doknr.
178747

Dato
23-12-2019

Folketingets Social- og Indenrigsudvalg har d. 5. december 2019 stillet følgende spørgsmål nr. 168 (alm. del) til social- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra ikkemedlem af udvalget Pernille Bendixen (DF).

Spørgsmål nr. 168:

"Mener ministeren, at Odense Byråd lever op til sin forpligtigelse om at undersøge en sag ved mistanke om ulovligheder, når borgmesteren nægter byrådet at få foretaget en redegørelse af sagen, og vil ministeren redegøre for eventuelle konsekvenser, hvis det viser sig, at der er tale om ulovligheder, som man ikke rettidigt har handlet på, og vil ministeren desuden redegøre for de enkelte byrådsmedlemmers handlemuligheder i en sådan sag?"

Der henvises til sagen omtalt på www.tv2fyn.dk/odense den 2. december 2019 "Ekspert: Borgmester på tynd is i Odeon-sagen".

<https://www.tv2fyn.dk/odense/ekspert-borgmester-paa-tynd-i-odeon-sagen>"

Svar:

Jeg kan i forhold til den konkrete sag oplyse, at reglerne om tilsynet med kommunerne findes i lov om kommunernes styrelse.

Efter disse regler varetages tilsynet med kommunerne af Ankestyrelsen med Social- og Indenrigsministeriet som overordnet tilsynsmyndighed. Ankestyrelsens tilsyn er et retligt tilsyn. Det betyder, at Ankestyrelsen fører tilsyn med, at kommunerne overholder den lovgivning, der særligt gælder for offentlige myndigheder. Ankestyrelsen beslutter selv, om der er anledning til at rejse en tilsynssag.

Derfor kan jeg ikke udtale mig om den konkrete sag.

Generelt kan jeg dog oplyse følgende om de gældende regler:

1. Det antages, at en kommune med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler kan varetage kulturelle opgaver, herunder stille anlæg til rådighed for f.eks. musik- og teateraktiviteter. En kommune kan udleje anlæg til private til brug for kulturelle arrangementer, der gennemføres med fortjeneste for øje, under forudsætning af, at kommunen udlejer til markedspris. Det antages endvidere, at en kommune kan varetage generelle erhvervsudviklingsaktiviteter med hjemmel i kommunalfuldmagtsregler, herunder i et vist omfang udleje faciliteter til kongresvirksomhed.

Det antages videre efter kommunalfuldmagtsreglerne, at en kommune som alternativ til selv at varetage en lovlig, kommunal opgave, under visse betingelser, herunder i overensstemmelse med EU's statsstøtteregler, kan indgå en aftale med en privat aktør

om at varetage opgaven, herunder yde støtte til den private varetagelse af kommunale opgaver.

Hvis den private også varetager ikke-kommunale opgaver, er det dog en betingelse, at kommunen eller regionen sikrer sig, at den kommunale støtte alene ydes til varetagelse af den kommunale opgave. Hvis den private varetager både kommunale og ikke-kommunale opgaver, kan kommunen ikke yde anlægsstøtte til virksomheden f.eks. i form af garanti. Det skyldes, at det ikke er muligt at øremærke støtten således, at den kun kommer den kommunale opgavevaretagelse til gode.

Kommunen skal sikre, at opgaven udføres efter samme regler for kommunens udførelse af opgaven, og føre tilsyn hermed, jf. også nedenfor.

2. Når en kommune overlader udførelsen af kommunale opgaver til en aktør uden for kommunen, er der endvidere nogle forvaltningsretlige betingelser, som skal være opfyldt. Det antages således i praksis, at de krav, der stilles i forbindelse med delegation af myndighedsudøvelse, dvs. om klarhed og bestemthed i delegationen og om kvalifikationer og ressourcer hos den, der delegeres til, samt krav om kontrol eller tilsyn med udførelsen af opgaverne, i vidt omfang tillige må antages at gælde for en kommunes overladelse af faktisk forvaltningsvirksomhed, f.eks. drift af musik-, teater- og kongresfaciliteter, til en anden aktør på ulovbestemt grundlag.

De forpligtelser, som en kommune har efter lovgivningen, herunder efter offentligretlige retsgrundsætninger, kan kommunen ikke fraskrive sig ved aftaler om at overlade udførelsen af opgaver til andre. Hvis den aktør, som kommunen har indgået aftale med om at udføre en opgave for kommunen, ikke lever op til de krav, som følger af lovgivningen, så er det kommunalbestyrelsen, som er ansvarlig for at sikre, at kravene alligevel bliver overholdt.

Hvis kommunalbestyrelsen måtte blive bekendt med, at en aktør, som kommunen har overladt en opgave til, muligvis ikke lever op til de forpligtelser, som en kommune har efter lovgivningen, herunder efter offentligretlige retsgrundsætninger, og som kommunen ikke kan fraskrive sig ved aftaler om at overlade udførelsen af opgaver til en anden aktør, vil kommunalbestyrelsen afhængig af de konkrete omstændigheder kunne være forpligtet til at søge forholdet afdækket med henblik på at sikre, at en eventuel ulovlighed bringes til ophør. En løst begrundet mistanke vil ikke begrunde en sådan reaktionspligt.

3. Det enkelte medlem af kommunalbestyrelsen har efter § 11, stk. 1, 1. pkt., i lov om kommunernes styrelse mulighed for at rejse en sag i kommunalbestyrelsen. Efter denne bestemmelse kan ethvert medlem af kommunalbestyrelsen for denne indbringe ethvert spørgsmål om kommunens anliggender samt fremsætte forslag til beslutninger herom.

Denne *initiativret* kan anvendes både for sager, der er under behandling i kommunen, og for andre sager, men omfatter dog ikke sager, der tidligere har været behandlet i kommunalbestyrelsen, medmindre der foreligger nye oplysninger i sagen eller i øvrigt ændringer i grundlaget for sagens behandling. Medlemmets anmodning om at få en sag på dagsordenen skal fremsættes senest otte dage før kommunalbestyrelsens møde.

Initiativretten giver medlemmet ret til at få en sag på kommunalbestyrelsens dagsorden, men derefter har medlemmet ikke mere rådighed over sagen. Det er kommunal-

bestyrelsen, der beslutter, hvordan sagen videre skal behandles, og kommunalbestyrelsen kan herunder beslutte, at sagen skal udsættes til et senere møde, eller henvise sagen til afgørelse i udvalg eller forvaltning.

Bestemmelsen giver eksempelvis et medlem mulighed for at stille et forslag i kommunalbestyrelsen om kommunens reaktion på oplysninger om, at en aktør, som kommunen har indgået aftale med om at udføre en opgave for kommunen, ikke lever op til de krav, som følger af lovgivningen, og som kommunalbestyrelsen er ansvarlig for at sikre bliver overholdt.

Borgmesteren kan ikke nægte kommunalbestyrelsen at søge et forhold afdækket, hvis kommunalbestyrelsen har truffet beslutning herom. Det følger således af § 11, stk. 1, 2. pkt., i lov om kommunernes styrelse, at borgmesteren med de begrænsninger, som er fastsat i lovgivningen, i enhver henseende er undergivet kommunalbestyrelsens beslutninger.

4. Ankestyrelsen har i sin egenskab af kommunal tilsynsmyndighed forskellige reaktionsmuligheder efter §§ 50-50 d i den kommunale styrelseslov, herunder mulighed for at afgive vejledende udtalelse om lovligheden af kommunale dispositioner eller undtagelser. Hvorvidt der er anledning til, at Ankestyrelsen reagerer, og hvilken reaktionsmulighed der eventuelt er relevant i en sag, vurderes af Ankestyrelsen på baggrund af de konkrete omstændigheder i sagen.

Jeg har orienteret Odense Kommune og Ankestyrelsen om mit svar.

Med venlig hilsen

Astrid Krag